

Tietosuojaseloste sisältää ne tiedot, jotka tulee kertoa tutkittaville käsiteltäessä henkilötietoja tieteellisessä tutkimuksessa sekä käsittelytoimista tehtävän selosteen tiedot. Informointivelvoitteesta säädetään EU:n yleisen tietosuojasetuksen (EU 2016/679) artikloissa 12–14 ja käsittelytoimista tehtävästä selosteesta artikkelissa 30.

Tietosuojaselosteessa kuvataan henkilötietojen käsittely ja sillä osoitetaan, että tutkimuksessa noudatetaan tietosuojalainsäädäntöä. Tietosuojaseloste voi toimia myös pohjana tutkittaville annettavan informaation laatimiseen.

1. Tutkimuksen nimi

Tietosuojaseloste koskee tutkimusta Kestävyyssiirtymien vuorovaikutteinen edistäminen Pohjois-Karjalan biosfäärialueella: Tapaustutkimus verkostomaisesta ympäristöhallinnasta

2. Tutkimuksen rekisterinpitäjä ja yhteystiedot

- Täydentävän rahoituksen sopimustutkimus/hanke.

Itä-Suomen yliopisto, PL 1627, 70211 Kuopio, puhelinvaihde 0294 45 1111, sähköposti: kirjaamo@uef.fi

- Perusrahalta tai henkilökohtaisella apurahalla tehtävä tutkimus

[Tutkija on rekisterinpitäjä, jos tutkimusta tehdään perusrahalta tai tutkijan henkilökohtaisella apurahalla siten, että kyseessä ei ole yliopiston sopimustutkimus, ei tehdä oikeuksiensiiirtoja ja tutkija/tutkimusryhmä omistaa tutkimusdatan. Kirjaa tähän tutkijan nimi ja yhteystiedot]

- Opinnäytetyö (kandidaatti- tai pro gradu -tutkielma, väitöskirja)

Tutkimuksen rekisterinpitäjä on Väitöskirjatutkija, Niko Nesterinen, niko.nesterinen@uef.fi, +358294455477

- Yhteisrekisterinpitäisyys

3. Tutkimuksen osapuolet ja vastuunjako

Tutkimuksen toteutuksesta vastaa Itä-Suomen yliopiston Väitöskirjatutkija Niko Nesterinen (Historia- ja maantieteiden laitos, Yhteiskuntatieteiden ja kauppatieteiden tiedekunta).

4. Tutkimuksen ohjaaja, vastuullinen johtaja tai siitä vastaava ryhmä

Tutkimus on väitöskirjatutkimus, jota ohjaavat Professori, Irmeli Mustalahti (irmeli.mustalahti@uef.fi, +358 29 4455006) sekä Yliopiston lehtori, Marja Alastalo (marja.alastalo@uef.fi, +358294455018).

5. Tutkimuksen suorittajat

Väitöskirjatutkimuksen suorittaja on Väitöskirjatutkija Niko Nesterinen. Lisäksi väitöskirjan ohjaajat Professori, Irmeli Mustalahti sekä Yliopiston lehtori, Marja Alastalo ovat oikeutettuja käsittelemään tutkimusaineistoa.

6. Tietosuojavastaavan yhteystiedot

Väitöskirjatutkija Niko Nesterinen, niko.nesterinen@uef.fi, +358294455477, Historia- ja maantieteiden laitos, Yhteiskuntatieteiden ja kauppatieteiden tiedekunta

7. Yhteyshenkilö henkilötietojen käsittelyyn liittyvissä asioissa

Väitöskirjatutkija Niko Nesterinen, niko.nesterinen@uef.fi, +358294455477

8. Tutkimuksen luonne

Kertatutkimus

Seurantatutkimus

9. Tutkimusaineiston säilyttäminen, hävittäminen tai arkistointi

Tutkimusaineiston säilytysaika tutkimustarkoituksessa (käyttötarkoituksen mukainen säilytysaika):

Tutkimusaineiston säilytysaika tutkimustarkoituksessa on 15 vuotta (2024 alkaen). Säilytysaikaan sisältyy tutkimusaineiston kerääminen, analysointi, raportointi ja julkaiseminen sekä validointiaika. Tutkimusaineiston säilytysaikaan huomioidaan lisäksi väitöskirjatutkijan väitöskirjatyön jälkeinen mahdollinen tieteellinen tutkimus (esim. post doc – tutkimus).

Henkilötietojen käsittely tutkimuksen päättymisen jälkeen:

- Henkilötietoja sisältävä tutkimusaineisto hävitetään
- Henkilötietoja sisältävä tutkimusaineisto arkistoidaan
  - ilman tunnistetietoja
  - tunnistetiedoin

Jos tutkimusaineisto arkistoidaan, niin mikä on arkistointipaikka:

10. Mikä on henkilötietojen käsittelytarkoitus?

Henkilötietojen käsittelyn tarkoitus on tieteellinen tutkimus, jossa tarkoituksena on selvittää kestävyys siirtymien edistämistä Pohjois-Karjalan biosfäärialueen ympäristöhallinnan käytännöissä. Tutkimuksen aineistonkeruun kohderyhmänä ovat henkilöt, joilla on toimenkuvansa tai kokemustensa perusteella tietoa Pohjois-Karjalan biosfäärialueen

toiminnasta. Pohjois-Karjalan biosfäärialueen toimintaan kytkeytyviä tahoja haastatellaan tai heidän osallistumisestaan biosfäärialueen arjen toimintoihin havainnoidaan osallistuvien menetelmien avulla. Tutkimuksen toteuttajalla on tiedossa tutkimukseen osallistuvien tahojen yhteystiedot (nimi, sähköpostiosoite, puhelinnumero). Kaikilta tutkimukseen osallistuvilta tahoilta pyydetään suostumus tutkimukseen osallistumisesta.

11. Millä perusteella henkilötietoja käsitellään?

Henkilötietojen käsittely edellyttää aina laista löytyvää käsittelyperustetta. Tässä tutkimuksessa käsittelyperuste ⁹ on:

- yleistä etua koskeva tehtävä/rekisterinpitäjälle kuuluvan julkisen vallan käyttö, tarkemmin:
  - tieteellinen tai historiallinen tutkimus tai tilastointi
  - tutkimusaineistojen ja kulttuuriperintöaineistojen arkistointi
  - yleisen edun mukaisen viranomaistehtävän suorittaminen
- rekisterinpitäjän tai kolmannen osapuolen oikeutettujen etujen toteuttaminen mikä oikeutettu etu on kyseessä:
- rekisteröidyn suostumus ⁹
- rekisterinpitäjän lakisääteisen velvoitteen noudattaminen säädökset:

12. Mitä henkilötietoja tutkimusaineisto sisältää?

Nimi, sähköpostiosoite, puhelinnumero, ammattinimike/rooli, organisaatio, yhdistykseen kuuluminen, ääni, perinteinen allekirjoitus, annettu asema (esim. puheenjohtajuus).

13. Mistä lähteistä henkilötietoja kerätään?

Henkilötietoja kerätään tutkimukseen seuraavista lähteistä:

- Suoraan tutkimukseen osallistuvilta
  - Haastattelu
  - Videointi
  - Sähköinen kyselylomake (Webropol, Redcap tai vastaava)
  - Postissa lähetettävä kyselylomake
  - Muu tapa, mikä: Osallistuva havainnointi
- Muualta kuin tutkimukseen osallistuvilta, mistä ja mitä tietoja:
Eri organisaatioiden julkisesti saatavilla olevat yhteystiedot (esim. verkossa) mm. nimi, puhelinnumero, sähköpostiosoite ja ammattinimike/rooli.
- Tutkittavalla ei ole velvollisuutta toimittaa tarvittavia henkilötietoja, osallistuminen on vapaaehtoista

14. Tietojen siirto/luovuttaminen tutkimusryhmän ulkopuolelle

Tietoja ei luovuteta väitöskirjatutkijan ja väitöskirjatutkimusta ohjaavien tahojen ulkopuolelle. Tutkimuksessa mahdollisesti hyödynnettävien tutkimuksen tukipalveluiden (esim. litterointi tai käännöspalvelut) kanssa solmitaan tietosuojasopimus. Ulkopuolisille tutkimuksen tukipalveluille luovutetaan haastatteluiden äänitiedostot tai käännösmateriaali ilman tunnistetietoja. Tutkimuksessa kerättävää aineistoa voidaan hyödyntää

väitöskirjatutkijan väitöskirjan jälkeisissä tieteellisissä tutkimushankkeissa. Henkilötietoja ei siirretä näissä mahdollisissa tutkimushankkeissa oleville mahdollisille yhteistyötahoille.

15. Tietojen siirto/luovuttaminen EU:n tai ETA:n ulkopuolelle

Tietoja ei siirretä EU:n tai ETA:n ulkopuolelle.

16. Automatisoitu päätöksenteko ja profilointi

Automatisoidulla päätöksellä tarkoitetaan henkilön tiettyjen ominaisuuksien arviointiin tarkoitettua päätöstä, joka tehdään ainoastaan automaattisen tietojenkäsittelyn avulla ja josta aiheutuu rekisteröidylle oikeudellisia vaikutuksia tai joka muuten vaikuttaa häneen merkittäväällä tavalla. Esimerkkejä automatisoidusta päätöksenteosta ovat mm. luottokelpoisuuspäätökset ja profilointi.

Tieteellisessä tutkimuksessa henkilötietojen käsittelyä ei käytetä osallistujia koskevaan päätöksentekoon eikä profilointiin.

17. Henkilötietojen suojauksen periaatteet

Tutkimuksen osalta on tehty eettinen ennakoarviointi:

- Kyllä
Puoltavan lausunnon antanut tutkimuseettinen toimikunta:
- Ei

Tietojärjestelmissä käsiteltävät tiedot on suojattu seuraavasti:

- käyttäjätunnuksella salasanalla käytön rekisteröinnillä kulunvalvonnalla (fyysinen tila)
- muu tapa, mikä: Kaksivaiheinen tunnistautuminen

Pseudonymisointi ja anonymisointi:

Tieteellisessä tutkimuksessa on tarpeellista säilyttää tutkimusaineistot, jotta tutkimustulokset voidaan verifioida ja jo kerättyjä tutkimusaineistoja voidaan käyttää jatkotutkimukseen ja uusiin tieteellisiin tutkimuksiin. Tutkimusaineistot anonymisoidaan tai pseudonymisoidaan aina, kun se on mahdollista. Tutkimustulokset julkaistaan siinä muodossa, ettei yksittäinen henkilö ole yleisesti tunnistettavissa. Erityistapauksissa esim., kun haastatellaan kuvataiteilijoita heidän teoksistaan, voi olla perusteltua ilmaista tekijät. Tässä tutkimuksessa:

- Aineisto anonymisoidaan (kaikki tunnistetiedot poistetaan täydellisesti, jotta paluuta tunnisteteelliseen tietoon ei ole eikä aineistoon voida yhdistää uusia tietoja)
- Suorat tunnistetiedot poistetaan (pseudonymisointi)
  - Tunnisteellisuuteen voi palata ja aineistoon voidaan yhdistää uusia tietoja (koodiavain tai vastaava)
  - Aineisto analysoidaan käyttäen vain epäsuoria tunnistetietoja
- Aineisto sisältää vain epäsuoria tai pseudonyymejä tunnistetietoja
- Aineisto analysoidaan suoran tunnistetiedoin, koska (peruste suorien tunnistetietojen säilyttämiselle):

Suojatoimet arkaluonteisten tietojen osalta:

- Tutkimussuunnitelma
- Tutkimuksen vastuuhenkilö, kuka: Niko Nesterinen
- Henkilötietoja käsitellään ja luovutetaan vain tutkimustarkoituksiin ja toimitaan siten, että tiettyä henkilöä koskevat tiedot eivät paljastu ulkopuolisille
- Tutkimuksesta on tehty tietosuoja-arviointi (PIA)
- Tutkimuksesta on tehty tietosuojan vaikutustentarviointi (DPIA)

18. Tutkimukseen osallistuvan oikeudet ja niiden rajoittaminen

Rekisteröidyllä on tietosuojasetuksen mukaan oikeus:

- saada tietoa henkilötietojen käsittelystä, ellei laissa ole erikseen säädettyä poikkeusta
- tarkastaa itseään koskevat tiedot
- oikaista tietojään
- poistaa tietonsa (ei sovelleta, jos käsittelyperuste on lakisääteinen tai yleisen edun mukainen tehtävä)
- rajoittaa tietojensa käsittelyä
- vastustaa tietojensa käsittelyä, jos käsittelyperuste on yleinen tai oikeutettu etu
- pyytää itse toimittamiensa henkilötietojen siirtämistä järjestelmästä toiseen, jos käsittelyperuste on suostumus
- peruuttaa antamansa suostumus
- henkilötietojen oikaisua/poistoa/käsittelyn rajoitusta koskeva rekisterinpitäjän ilmoitusvelvollisuus
- olla joutumatta automaattisen päätöksenteon kohteeksi (rekisteröity voi sallia automaattisen päätöksenteon suostumuksellaan)
- tehdä ilmoitus Tietosuojavaltuutetun toimistoon, mikäli katsoo, että häntä koskevien henkilötietojen käsittelyssä on rikottu voimassa olevaa tietosuojalainsäädäntöä

Rekisteröity voi käyttää oikeuksiaan ottamalla yhteyttä tutkimuksen yhteyshenkilöön tai tietosuojavastaavaan. Lisätietoja rekisteröidyn oikeuksista antavat tutkimuksen yhteyshenkilö ja/tai tutkimuksen tietosuojavastaava.

Jos henkilötietojen käsittely tutkimuksessa ei edellytä rekisteröidyn tunnistamista ilman lisätietoja eikä rekisterinpitäjä pysty tunnistamaan rekisteröityä, niin oikeutta tietojen tarkastamiseen, oikaisuun, poistoon, käsittelyn rajoittamiseen, ilmoitusvelvollisuuteen ja siirtämiseen ei sovelleta.

Tutkimukseen osallistuvan oikeuksista poikkeaminen on tarpeen ja perusteltua, jos tutkimuksella on yleisen edun mukaiset tarkoitukset ja tutkimukseen osallistuvan oikeudet todennäköisesti estävät tarkoitusten saavuttamisen tai vaikeuttavat sitä suuresti ja tällaiset poikkeukset ovat tarpeen näiden tarkoitusten täyttämiseksi.

- Rekisteröidyn oikeuksista ei poiketa tässä tutkimuksessa

Seuraavista rekisteröidyn EU:n yleisen tietosuojasetuksen mukaisista oikeuksista tullaan todennäköisesti poikkeamaan tässä tutkimuksessa:

- Rekisteröidyn oikeus saada tietoa henkilötietojen käsittelystä (informointivelvoitteesta voi poiketa tieteellisessä tutkimuksessa tietosuojaj-

asetuksen art. 14 kohdan 5b perusteella, jolloin tulee tehdä tietosuojan vaikutustenarviointi sekä saattaa tutkimuksen tiedot julkisesti saataville)

- Rekisteröidyn oikeus tarkistaa itseään koskevat tiedot
- Rekisteröidyn oikeus tietojensa oikaisemiseen
- Rekisteröidyn oikeus käsittelyn rajoittamiseen
- Rekisteröidyn oikeus vastustaa henkilötietojensa käsittelyä

Perustelut rekisteröidyn oikeuksista poikkeamiselle:

Seuraavat suojatoimet on toteutettu tässä tutkimuksessa, jotta tutkimukseen osallistuvan oikeuksista voidaan poiketa:

- Tutkimustiedote on saatettu julkisesti saataville ja tutkimuksesta on tehty tietosuojan vaikutustenarviointi (poikettaessa tutkittavien informoinnista)
- Henkilötietojen käsittely perustuu tutkimussuunnitelmaan
- Tutkimuksella on vastuuhenkilö tai siitä vastaava ryhmä
- Henkilötietoja käytetään ja luovutetaan vain historiallista tai tieteellistä tutkimusta taikka muuta yhteensopivaa tarkoitusta varten sekä muutoinkin toimitaan niin, että tiettyä henkilöä koskevat tiedot eivät paljastu ulkopuolisille
- Tutkimuksessa käsitellään ns. arkaluonteisia tietoja ja siitä on tehty vaikutustenarviointi, joka on toimitettu tietosuojavaltuutetun toimistoon ennen käsittelyn aloittamista (poikettaessa tarkastus-, oikaisu-, rajoittamis- ja vastustusoikeudesta)